

Spis treści

Od autora.....	7
Wstęp.....	10
Tło polskiej polityki społecznej.....	10
1. Polityka społeczna jako działalność i jako dyscyplina naukowa.....	18
1.1. Geneza polityki społecznej.....	18
1.2. Nauka wobec konfliktu kapitał – praca.....	19
1.3. Pojęcie <i>polityka społeczna</i> w Polsce do II wojny światowej.....	20
1.4. Warszawska szkoła polityki społecznej.....	24
♦ Instytut Gospodarstwa Społecznego (1920 – 1944) – opcja socjalistyczna.....	24
♦ Polskie Towarzystwo Polityki Społecznej w latach 1924-1948	
– opcja środowiskowa.....	28
♦ Instytut Spraw Społecznych (1931-1939) – opcja ministerialna.....	35
2. Teoretycy polskiej polityki społecznej do II wojny światowej.....	43
2.1. Nurt socjalistyczny.....	43
♦ Socjalizm bezpieczeństwa E. Abramowskiego.....	43
♦ Reformizm Z. Daszyńskiej-Golińskiej.....	45
♦ Socjalizm gminny K. Krzeczковского.....	47
2.2. Nurt liberalny – szkoła wileńska i krakowska.....	49
♦ Empiryzm W. Zawadzkiego.....	49
♦ Paternalizm A. Heydla.....	54
♦ Demokratyzacja polityki społecznej F. Zweiga.....	55
2.3. Nurt narodowy.....	58
♦ Kwestie społeczne S. Głabińskiego (1913r.).....	58
♦ Kwestia robotnicza R. Dmowskiego.....	60
2.4. Nurt agraryzmu – S. Miłkowski i W. Bronikowski.....	61
2.5. Nurt konserwatyzmu.....	64
2.6. Nurt katolicyzmu społecznego – prekursorzy i teoretycy.....	71
Podmiotowość robotników wg A. Szymańskiego i A. Wóycickiego.....	74
Proletaryzm.....	76
Akcja Katolicka.....	76
Etyka pracy wg S. Wyszyńskiego.....	77
Podsumowanie.....	78
3. Polityka społeczna w programach lat okupacji (1939-1944).....	79
3.1. W poszukiwaniu nowego ładu.....	79
3.2. Koncepcje lewicowe.....	79
3.3. Koncepcje narodowe.....	80
3.4. Koncepcje chadeckie.....	83
3.5. Koncepcje agrarne.....	84

4. Nauka o polityce społecznej po II wojnie światowej	86
4.1. Klasyfikacja teorii wg S. Grzybowskiego.....	86
4.2. Nauka o polityce społecznej lat stalinizmu.....	88
4.3. Nauka o polityce społecznej po 1957 – nowe podejścia i definicje	89
4.4. Nauka o polityce społecznej po 1989 – kontekst gospodarki rynkowej	95
4.5. Polityka społeczna w systemie nauk.....	101
4.6. Prekursorzy w nauce o polityce społecznej	106
4.7. Podsumowanie	112
 5. Państwo praw i zobowiązań socjalnych	 114
5.1. Komponenty państwa opiekuńczego	114
5.2. Zatrudnienie jako socjalna funkcja państwa opiekuńczego	115
Kwestia bezrobocia.....	115
Młodzież i praca	125
5.3. Edukacja jako socjalna funkcja państwa opiekuńczego	128
5.4. Zabezpieczenie społeczne jako socjalna funkcja państwa opiekuńczego	137
Ochrona zdrowia.....	138
Stara choroba – alkoholizm	144
Nowa choroba – AIDS.....	147
Narkomania	148
Pomoc społeczna	149
Osoby niepełnosprawne	153
Osoby starsze	158
Przestępczość.....	164
Opiekun społeczny – pracownik socjalny	167
5.5. Mieszkalnictwo jako socjalna funkcja państwa opiekuńczego	168
Diagnoza mieszkalnictwa	
Bezdomni.....	179
5.6. Instrumenty prawne	180
Konstytucja jako zbiór praw i obowiązków.....	180
Ustawy socjalne	188
5.7. Podmioty polityki społecznej	190
Podmioty ustawodawcze – Sejm i Senat	190
Podmioty wykonawcze	193
Prezes Rady Ministrów	193
(Rządowe) Narodowe Centrum Studiów strategicznych.....	194
Minister Finansów.....	196
Ministerstwo (Pracy i) Opieki Społecznej	197
Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej	200
Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS).....	203
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji	204
Minister Edukacji Narodowej i Sportu	205
Minister Sprawiedliwości.....	205
Minister Zdrowia	206
Podmioty kontrolne polityki społecznej	208
Najwyższa Izba Kontroli – NIK.....	208

Rzecznik Praw Obywatelskich	211
Rzecznik Praw Dziecka	215
Państwowa Inspekcja Pracy	216
Podmioty sądownicze	218
Sądy pracy i ubezpieczeń społecznych	218
Sądy rodzinno-opiekunice	219
5.8. Instrumenty finansowe polityki społecznej	219
Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	221
Fundusz Pracy.....	225
Fundusz Ubezpieczeń Społecznych.....	228
Fundusz Rezerwy Demograficznej (FRD)	230
Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	230
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.....	233
Fundusz Alimentacyjny (do 2001r.) i zmiany ustawowe	235
Państwowy Fundusz Kombatanów	236
Krajowy Fundusz Mieszkaniowy.....	237
6. Niepubliczne podmioty polityki społecznej	241
7. Prognoza polskiej polityki społecznej	246
7.1. Ograniczenia w prognozowaniu.....	245
7.2. Prognozowanie poprzez scenariusze.....	247
7.3. Warunki prognozowania scenariuszy	248
7.4. Zmiana ustroju jako przesłanka do prognozowania	248
7.5. Scenariusze polityki społecznej	250
7.6. Scenariusz liberalny.....	252
7.7. Scenariusz neoliberalny (liberalizm socjalny)	255
7.8. Scenariusz neosolidarności społecznej	258
7.9. Zakończenie – jaki wybór?	260
BIBLIOGRAFIA	263
WYKAZ KONWENCJI MOP, ratyfikowanych przez Polskę	272
INDEKS NAZWISK.....	279
ANEKS STATYSTYCZNY	283
Spis wykresów, tabel, schematów i fotografii	340

